

Geschillenregelingen medezeggenschap po-vo-mbo-hbo

	leerlingen/studenten				personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk ¹				
	vo	mbo ²	hbo-a ³	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a ⁴	hbo-b
<i>type geschil</i>														
advies		LCG MZ MBO 8a.4.2-c	LCG MZ HO 9.40				OK 25-26 ⁵	OK 25-26		LCG WMS 34	LCG WMS 34			LCG MZ HO 9.40
instemming		LCG MZ MBO 8a.4.2-a ⁶	LCG MZ HO 9.40				Ktr 27 (jo. 36)	Ktr ⁷ 27 (jo. 36)		LCG WMS 32	LCG WMS 32	LCG MZ MBO 8a.4.6 ⁸	LCG MZ HO 9.40 ⁹	LCG MZ HO 9.40
naleving		OK 8a.4.4-1,2	LCG MZ HO 9.40				Ktr. 36-1,2	Ktr. 36-1,2		LCG WMS 35	LCG WMS 35			LCG MZ HO 9.40
interpretatie		LCG MZ MBO 8a.4.2-b												LCG MZ HO 9.40-1a
(hoger) beroep		OK 8a.4.4 ¹⁰	OK 9.46				Hof 27 (jo. 36)	Hof 27 (jo. 36)		OK 36	OK 36	OK 8a.4.6 (jo. 8a.4.4)	OK 9.46	OK 9.46
cassatie ¹¹							HR 26-9	HR 26-9						

Legenda

LCG WMS:	Landelijke Commissie voor Geschillen WMS
LCG MZ MBO:	Landelijke Commissie voor Geschillen medezeggenschap studenten en ouders MBO
LCG MZ HO:	Landelijke Commissie voor Geschillen medezeggenschap Hoger Onderwijs
Ktr:	Kantonrechter
OK:	Ondernemingskamer (Gerechtshof Amsterdam)
Hof:	Gerechtshof
HR:	Hoge Raad.

Verwijzingen

In bovenstaand schema verwijzen we naar artikelen/bepalingen uit medezeggenschapwetten. Kortheidshalve is het woord ‘artikel’ weggelaten, evenals de afkorting van de wet. Alleen het nummer (dan wel de combinatie van letters en cijfers) van het desbetreffende artikel vermelden we. Achter het liggende streepje vermelden we het artikellid. Indien een artikellid verschillende onderdelen bevat (aangeduid met letters), hebben we de letter direct achter het cijfer van het lid gezet. Dus met de aanduiding ‘10.20-1g’ bedoelen we: artikel 10.20 lid 1 onderdeel g van de desbetreffende wet (in dit geval: de WHW). Met de aanduiding ‘8a.2.1-4’ bedoelen we: artikel 8a.2.1 lid 4 van de desbetreffende wet (in dit geval: de WEB). Et cetera.

Ter verduidelijking hierbij de wetten waarnaar verwezen wordt.

In de kolom leerlingen/studenten:

- vo: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- mbo: WEB (Wet educatie en beroepsonderwijs)
- hbo a en hbo b: WHW (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek).

In de kolom personeel:

- po: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- vo: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- mbo: WOR (Wet op de ondernemingsraden)
- hbo a: WOR (Wet op de ondernemingsraden)
- hbo b: WHW (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek).

In de kolom ongedeeld/gezamenlijk:

- po: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- vo: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- mbo: WEB (Wet educatie en beroepsonderwijs)
- hbo a en hbo b: WHW (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek).

Beknopte toelichting in voetnoten

1. In het systeem van ongedeelde medezeggenschap komt met betrekking tot aangelegenheden waarover exclusief aan een geleding (leerlingen/studenten, ouders dan wel personeel) een specifieke bevoegdheid is toegekend, de procesbevoegdheid toe aan de desbetreffende geleding [art. 37 WMS (zie ook: Sperling 2020, p. 290)]. Het ligt in de rede dat dit in het hoger onderwijs ook geldt, zij het dat dit voor het hbo niet expliciet wettelijk lijkt te zijn geregeld (vergelijk: art. 9.38c onderdeel g WHW met art. 10.26 lid 2 WHW).
2. Indien er in het mbo een ouderraad is ingesteld, heeft deze dezelfde procesbevoegdheden als de studentenraad [art. 8a.1.3 lid 4].
3. Op grond van art. 10.26 lid 2 onderdeel c heeft de studentenraad zelfstandige procesbevoegdheid in het hbo indien de keuze is gemaakt voor een systeem van 'gescheiden medezeggenschap'.
4. Op grond van art. 10.26 WHW zijn de bepalingen over de geschillenregelingen in het wo van overeenkomstige toepassing in het hbo. Korthedshalve wordt hier naar de desbetreffende bepalingen voor het wo verwezen [art. 9.39, 9.40 en 9.46 WHW].
5. Van een beschikking van de Ondernemingskamer staat uitsluitend beroep in cassatie open [art. 26 lid 9 WOR]. NB Er is een specifieke geschillenregeling voor het adviesrecht van de OR m.b.t. de profielschets van de bestuurders en leden van de raad van toezicht [art.3.1.4 lid 2 WEB]. Op grond van art. 8a.4.6 is dienaangaande de Landelijke Commissie voor Geschillen bevoegd (hoewel de kop van dit artikel suggereert dat deze beroepsgang uitsluitend profielschetsen van de toezichthouders betreft).
6. In het mbo kan bij een instemmingsgeschil ook de studentenraad het geschil voorleggen aan de Landelijke Commissie voor Geschillen [art. 8.a.4.2 onderdeel a WEB].
7. Uitzondering hierop vormen de instemmingsbevoegdheid van de OR m.b.t. de stelselkeuze (gescheiden/gezamenlijk) inclusief de bijbehorende medezeggenschapsregeling [art. 10.16a lid 5 WHW] en de instemmingsbevoegdheden die op grond van art. 10.16b WHW zijn toegekend aan de 'gezamenlijke vergadering' [zie noot 10]. Eventuele geschillen daarover worden door de geschillencommissie behandeld [art. 10.26 WHW]. (Met betrekking tot de overige bevoegdheden van de OR vindt artikel 10.26 geen toepassing op grond van art. 10.16a lid 3 WHW).
8. Uitsluitend voor geschillen inzake het instemmingsrecht met de hoofdlijnen van de jaarlijkse begroting [art. 8a.1.6 WEB] kan de gezamenlijke vergadering van OR en Studentenraad in rechte optreden en een geschil aan de Landelijke Commissie voor Geschillen voorleggen.
9. Dit betreft uitsluitend de instemmingsbevoegdheden die toekomen aan de zogenaamde 'gezamenlijke vergadering' van personeel en studenten op grond van art. 10.16b WHW, d.w.z. het instellingsplan, het kwaliteitssystem, het bestuurs- en beheerreglement en de OER.
10. De studentenraad heeft in het mbo procesbevoegdheid [art. 8a.4.4 WEB].
11. Op grond van de WMS [art. 36 lid 4], de WEB [art. 8.4.4 lid 5] en de WHW [art. 9.46 lid 5] kan door de MR (dan wel een van zijn geledingen of de Studentenraad) geen cassatie worden ingesteld tegen een uitspraak van de Ondernemingskamer.